

گزارشی از برگزاری نمایشگاه مد و لباس

ایرانی - اسلامی

عرضه مد برای همه یا هیچکس!

گزارش

■ اشاره:

اگر چه به زعم برخی صاحب نظران بحث مد و لباس و برگزاری نمایشگاه هایی در این حوزه در کشور ما تازگی دارد اما باید بپذیریم با ارایه راهکارهای درست و اصولی و اعمال حمایت های لازم از جانب نهادهای مسئول از تولید کنندگان و طراحان لباس و تعاملی درست و منطقی میان این افراد، نمایشگاه ولو در سال های نخست می تواند بسیار پربارتر و باشکوه تر برگزار شود و این تنها توجیهی برای برگزاری نامطلوب و خارج از انتظار بازدیدکنندگان به شمار می رود. نکته دیگر این که تجاربی را در زمینه برگزاری چنین نمایشگاه هایی به عنوان مثال ۲ سال پیش در نمایشگاه MODEX و سال پیش از آن نمایشگاهی که در جزیره کیش برگزار شده بود، داشتیم؛ البته دکتر عیسی کشاورز - سرپرست کارگروه مد و لباس ایرانی - اسلامی، معتقد است این نمایشگاه در گذشته نیز به واسطه سازمان ها و شرکت های تولیدی با مجوز یا بدون مجوز برگزار می شد اما تفاوت این نمایشگاه در این است که نمایشگاه جاری با رویکرد ملی برگزار می شود و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نقش یک حلقه واسل میان هنرمندان، صاحبان صنایع پوشاک اعم از تهیه، تولید و توزیع را ایفا می کند تا راهکارهای لازم برای دستیابی به یک الگوی ملی و اسلامی را فراهم آورد.

نمایشگاه مد و لباس ایرانی - اسلامی در ۲ مقطع زمانی؛ یکی صرفاً جهت نمایش طرح ها و آثار طراحان در فرهنگسرای نیاوران و دیگری جهت نمایش و فروش پوشاک بهاره در سالن حجاب برگزار شد و تلاش داشت تا تعاملی میان طراحان، هنرمندان و تولید کنندگان برقرار نموده و راهکارهایی را جهت تجاری سازی طرح ها ارایه نماید.

در افتتاحیه این نمایشگاه هنگامی که جمعیت زیادی از مردم در پشت درب ها ازدحام نموده و در انتظار گشایش نمایشگاه، بازدید و خرید از محصولات آن بودند جمعی از متخصصان و صاحب نظران و طراحان در این حوزه نشستنی تخصصی ترتیب داده و در خصوص مشکلات موجود در حوزه طراحی لباس و عرضه آن در بازار به گفت و گو نشستند. شاید پس از این انتظار نسبتاً طولانی چهره بازدیدکنندگان در هنگام گشایش نمایشگاه و نمایش آثاری که بارها و بارها در فروشگاه ها و به گفته برخی در جمعه بازارها شاهد آن بودند، چندان رضایت بخش به نظر نمی رسید. در هر حال امیدواریم این مسیر فرهنگی، هنری و صنعتی هر چه زودتر هموار شده و به یاری پروردگار و با حمایت مسئولین، موانع موجود از میان برداشته شود و ما شاهد رشد و پیشرفت کشور در عرصه ارایه مد ایرانی - اسلامی در سطح منطقه باشیم.

در ملاقاتی که با دکتر عیسی کشاورز - سرپرست کارگروه مد و لباس ایرانی - اسلامی در خصوص برگزاری "نخستین نمایشگاه مد و لباس" در فرهنگسرای نیاوران داشتیم، از وی در خصوص کم و کیف این نمایشگاه جويا شدیم، وی اظهار داشت: در صورتی که این نخستین بودن به منزله سلب مسئولیت باشد به هیچ عنوان شایسته نیست. همیشه برای شناخت کامل در تمام موضوعاتی که برای نخستین بار رخ می‌دهد بین چشم داشت‌های ذهنی و امکان عینی کاستی‌هایی وجود دارد اما با تمام ضعف‌ها و کمبودهای موجود معتقدیم با حضور در این جشنواره به اهداف اصلی خود دست یافتیم چرا که همین تلاش‌هایی که در این جشنواره شاهد آن هستیم طی ۳۰ سال گذشته صورت نگرفت.

وی اضافه کرد: در این نمایشگاه

قصد نداشتیم فستیوالی ترتیب داده و بحث تبلیغاتی راه اندازیم بلکه احساس نمودیم بحث مد بیش از هر چیز باید به بنیان‌های فکری فلسفی و راهکارهای علمی برسد و ما برای اولین بار تصمیم گرفتیم به جای این که هم چون تمام سازمان، رسانه‌ها، مسئولین، والدین و بخش‌های فعال چون هنرمندان و طراحان حوزه پوشاک دغدغه محور باشیم، برنامه محوری را در پیش بگیریم.

وی خاطر نشان کرد: در حال حاضر طرح‌های برخی طراحان چند سال است که عرضه شده اما متأسفانه منجر به تجاری سازی نمی‌شود. تولید کنندگان عنوان می‌کنند تجاری سازی این طرح‌ها هزینه‌های بالایی در بر دارد که منجر به افزایش قیمت نهایی محصول و در نهایت از دست دادن بازار فروش خواهد شد. از سوی دیگر مردم عنوان می‌کنند عمده طرح‌هایی که امروز در بازار عرضه می‌شود مطابق

سلیقه مصرف‌کنندگان نیست بنابراین در این نمایشگاه تلاش نمودیم تا برای ورود به بازار جهانی در فرآیند زنجیره ای مد و لباس اتفاق نظر داشته باشیم پس تلاش نمودیم تا با حضور طراحان، هنرمندان و فعالان عرصه پوشاک، صاحب نظران حوزه علمیه، اساتید دانشگاه‌ها و رسانه‌ها مسائل و مشکلات را مطرح نموده و درصدد رفع آن ب‌آییم.

وی تصریح کرد: این فرآیند نه تنها در نخستین دوره این نمایشگاه بلکه در سال‌های متعددی با مشکلات و ضعف‌هایی رو به رو خواهد بود و به اعتقاد من رفع همین کاستی‌ها و کمبودهاست که ما را به جشنواره‌های مداوم و استمرار این جریان وادار می‌کند اما آن چه که وظیفه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بود تا اندازه ای در این نمایشگاه ادا شد.

وی با تأکید بر این که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تنها می‌تواند نقش بستر سازی، حمایتی و هدایتی داشته باشد عنوان کرد: هدف ما در این طرح معرفی ظرفیت‌های هنرمندان بود. یقیناً برای تجاری سازی برندینگ و ورود به چرخه تولید، بحث اقتصاد هنر و بحث‌های تخصصی زمان زیادی صرف خواهد شد اما ما معتقدیم در صورت برنامه محور بودن پتانسیل‌های این کشور به راحتی می‌تواند در افق ۱۴۰۴، ایران را به پایتخت مد ایرانی - اسلامی بدل نماید.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا می‌توان طرحی ارائه نمود بدون این که توان و ظرفیت تولید پارچه و الیاف آن در داخل کشور را در نظر داشت، گفت: امروزه در اقتصاد جهانی، بحث اقتصاد فرهنگ و ارتباط میان فرهنگ و صنعت بیش از گذشته برای بقای صنعت و فرهنگ حیاتی است و به عبارتی صنعت و فرهنگ، بخش بزرگی از صنایع فرهنگی را شکل می‌دهد.

سرپرست کارگروه مد و لباس ایرانی - اسلامی رابطه ضعیف میان فرهنگ و صنعت را فقدان نیروهای متخصص در این بخش‌ها خواند و گفت: متأسفانه با کمبود نیروهای استراتژیست که بتوانند دو مقوله صنعت و فرهنگ را با هم دنبال کنند، رو به رو هستیم با این وجود بسترهای لازم وجود دارد و به لطف خداوند در سال آینده با محوریت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت صنایع و معادن، نخستین نمایشگاه صنایع فرهنگی کشور را برگزار خواهیم

نمود.

وی با تاکید بر این که طرح های ملی را باید با همت و با رویکرد ملی دنبال نمود، بحث صنایع فرهنگی در کشور را موضوع بزرگی خواند و گفت: بخش خصوصی ظرفیت های بی بدیل و بزرگی دارد و در صورتی که وزارت خانه ها نیز بسترهای لازم را فراهم آورند، توان و علاقه مندی حضور در صنعت و فرهنگ را دارا خواهد بود.

وی در خصوص ایده تاسیس فرهنگسرای صنعت و اجرایی شدن آن خاطرنشان کرد: جهان آینده جهان ابرشغل ها خواهد بود و زمان و مکان، مفاهیم دیگری پیدا خواهند کرد. بزرگترین و مهم ترین موضوعی که می تواند مزیت رقابتی کشورها در بحث کارآفرینی و اشتغال را حفظ نماید، خلاقیت و نوآوری در آن مشاغل است. به همین دلیل تشکیل فرهنگسرای صنعت به این منظور که بانکی از ایده پردازی و اطلاعات نرم افزاری و بحث اعتبار سنجی و استعدادسنجی برای ورود به صنعت، در قالب یک پایلوت تجاری سازی شده و بعد الزامات صنعتی در آن اتفاق افتد می تواند کارکرد شایسته ای داشته و حلقه واسلی میان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، هنرمندان، طراحان و صنعت باشد.

وی با اشاره به این که فرهنگسرای صنعت می تواند خانه ای امن و محیطی پویا باشد گفت: امید است به یاری پروردگار در تعامل بین بخشی با هدف خلق ابر شغل های آینده و جهان شبکه ای با الزامات خاص خود به راهکارهای عملی در این خصوص دست یابیم.

وی همچنین در خصوص علت سکوت مدیران کارگروه مد و لباس و مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص تعامل وزارت فرهنگ با سایر نهادها در مقابل خبرنگاران عنوان کرد: نسل مدیران و نسل افرادی که در مقابل پاسخ گویی به رسانه ها سکوت می کنند به زودی برچیده خواهد شد چرا که مدیریت شیشه ای

امکان بقاء چنین مدیرانی را نخواهد داد. جهان آینده منتظر مدیرانی است که نه تنها به رسانه ها بلکه به خود پاسخگو باشند.

دکتر کشاورز در خصوص عنوان " نخستین نمایشگاه مد و لباس " گفت: نمایشگاه مد و لباس در گذشته نیز به صورت علنی و غیر علنی یا زیر زمینی برگزار می شد اما فاقد نظم برنامه محور بود و هر سازمان، شرکت و تولیدی بنا به نیاز خود با مجوز و یا بدون در دست داشتن مجوز اقدام به این کار می کرد و نگاهی بخشی و صنفی داشت در حالی که این نمایشگاه و نشست تخصصی با یک رویکرد ملی و با این هدف که دغدغه های حوزه مد و لباس را به یک برنامه بدل نموده و تمام فعالان در این حوزه را برای یک هم اندیشی ملی و با هدف رسیدن به یک گفتمان ملی در عرصه مد و لباس تشویق نماید، تازگی داشته و برای نخستین بار در سطح کشور اجرایی شده است.

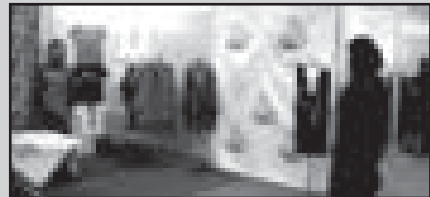
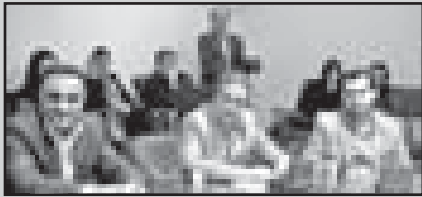
وی تصریح کرد: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای نخستین بار در راستای ایفای وظایف و رسالت های خود در عرصه مد و لباس و لباس گام برداشته و قانون گذار از او خواسته تا نقش های هدایتی و حمایتی آن را دنبال کند و راهکارهای لازم برای رسیدن به یک الگوی ملی و اسلامی فراهم آورد ضمن این که توانسته است یک هم گرایی و یک فضای تخصصی را برای دستیابی به یک برنامه دنبال کند.

وی در پاسخ به غیر کاربردی بودن طرح ها عنوان کرد: این نمایشگاه شامل دو بخش است بخشی از طرح ها که شامل لباس های اقوام ایرانی و لباس های ایران باستان است در کنار نمایشگاه در بخش جنبی به عنوان مرجع در معرض داوری بینندگان قرار گرفته است تا سیر تغییرات لباس در ایران را عنوان کند و گرنه قصد ما کاربردی نمودن این طرح ها نیست. در بخش اصلی نمایشگاه نیز ۵۰ طرح رونمایی شد که توسط

۳۷ طراح در سراسر کشور برای نخستین بار ارایه شده و هنوز تجاری سازی نشده است. این طرح ها رامورد نقد و بررسی قرار دادیم تا نقاط قوت و ضعف آن را برای تجاری سازی دریابیم. وی در ارتباط با فاصله زمانی و تفکیک دو نمایشگاه مد و لباس گفت: شأن نرم افزاری، بستر سازی، هدایتی و حمایتی و شان هماهنگی و ساماندهی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه مد و لباس را قائلیم پس بحث ورود به بازار فروش به بخشی از وظایف سازمان ها و نهادهای دیگر مربوط می شود و در دستور کار ما نیست. ما معتقدیم پس از این بستر سازی ها باید بخش خصوصی را در این عرصه فعال نمود و از ظرفیت های بی نظیر این بخش برای ورود به بازارهای داخلی و خارجی بهره برد.

سرپرست کارگروه مد و لباس ایرانی - اسلامی در پاسخ به این که چگونه می توان سخن از پیشرفت مد ایرانی اسلامی در کشور به میان آورد در حالی که خود صنعت نساجی با مشکلات عدیده ای رو به روست عنوان کرد: رقابت در عرصه پوشاک بسیار حساس، دقیق و شکننده است و بسیاری از تولید کنندگان به دلیل عدم تمایل مردم به پوشاک داخلی و قیمت مناسب پوشاک وارداتی و عدم سود دهی و ارزش افزوده این حوزه بسیار نگران هستند اما ما بیشتر بر بحث نرم افزاری و محتوایی در حوزه مد و لباس تاکید داریم و معتقدیم در بخش فنی باید افراد صاحب صلاحیت در این حوزه اظهار نظر کارشناسی کنند و حضور ما بیشتر بر جنبه های فرهنگی و هنری تاکید دارد اما در هر صورت تمام این موارد به صورت زنجیروار به هم پیوسته است و چه بسا یکی از مشکلات تجاری سازی در صنعت پوشاک به وزارت ارشاد مربوط باشد به عنوان نمونه در صورتی که در طراحی و تنوع پارچه نگرشی مناسب به صنعت تزریق کنیم شاید صنعت بتواند نگرانی و دغدغه ای در این موارد

توجه قرار گیرد و در نهایت سومین موردی که باید توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مورد توجه قرار گیرد این که یک سری ارزش ها را مورد توجه قرار داده و تمام جریانات را برای رسیدن به آن اهداف هم سو کنیم.

وی افزود: کارگروه ساماندهی مد و لباس برای نخستین بار تصمیم گرفته است به هر طرحی که در کمیته فنی و ارزیابی مورد بررسی قرار گرفته و امتیازات لازم را کسب نموده است، حق ثبت اثر موقت را داده و پس از ۶ ماه با طی مراحل حقوقی، ثبت نهایی اثر را صادر نماید. در حال حاضر بیش از ۲۵۰ طرح جدید ثبت اثر موقت را اخذ کرده اند و عزیزی که طرح جدیدی را ارائه نمودند به سایت modelebas.ir وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه نمایند.

وی در پایان در خصوص فعالیت‌های انجام شده در حوزه مد و لباس عنوان کرد: در نشست‌های تخصصی این کارگروه در فرهنگسرای نیاوران بحث برندینگ، تجاری سازی و چگونگی ورود ایران به بازارهای جهانی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. هم چنین آموزشگاه های آزاد هنری مد و لباس در دست راه اندازی است و رشته مد و لباس از مهرماه سال ۸۹ در مراکز علمی و کاربردی برای تمام علاقه مندان راه اندازی شده است. نشست های بین المللی برنامه ریزی شده است و از طراحان داخلی و خارجی در دوره های بازآموزی در سال ۹۰ استقبال به عمل خواهد آمد.

”چه نیکوست اگر به جای سخن گفتن از نداشته‌ها و گرفتاری های گذشته به استقبال آینده روییم...“

همسایه حضور داشتیم و از آن پس هر ۶ ماه دعوت نامه‌هایی را از طریق ایمیل مبنی بر حضور در این نمایشگاه‌ها دریافت می کنیم اما متأسفانه از جانب نهادهای مسئول حمایتی در این زمینه به عمل نمی آید.

یکی دیگر از شرکت کنندگان ضمن اظهار گلهمندی از کم توجهی اکثر افراد نسبت به برندهای داخلی، گفت: متأسفانه به دلیل این که برند معتبری ندارم نمی توانم محصولات خود را در داخل کشور به فروش برسانم بنابراین مجبور هستم محصولاتم را در قالب محصولی از کشور ترکیه و یا کشورهای آسیای میانه به بازار عرضه کنم که البته در این نمایشگاه از این کار ممانعت به عمل آمده است. بنا نیست ما خودمان را فریب دهیم پس انتظار داریم از تولید کنندگان علی‌الخصوص بانوان در داخل کشور حمایت به عمل آید.

دکتر عیسی کشاورز - سرپرست کارگروه مد و لباس - در پاسخ به این که چرا برندهای ملی نداریم عنوان کرد: تا کنون هیچ برنامه و هدف بلند مدتی را دنبال نکردیم و یک سری سلیقه محوری و معلق بودن در این جریان اجازه قدرت نمایی و هنر نمایی به پوشاک ایران در عرصه ملی را نداده است.

وی در جمع بندی نهایی در این جلسه گفت: باید ۳ مرحله را طی کنیم تا به برنامه و مدلی اجرایی برسیم. نخست این که شفاف سازی صورت گیرد یعنی افراد نقطه نظرات خود را در این نشست ها مطرح کنند تا نقاط ضعف و قوت بررسی شود. دیگر این که موضوع مد و لباس باید همگانی شده و موارد مربوط به آن در کل سیطره و زنجیره پوشاک مورد

نداشته باشد زیرا ما معتقدیم صنایع پوشاک ما در داخل کشور دارای یک نگرانی چند وجهی است و شاید ما در این راستا بتوانیم تا اندازه ای به کمک صنایع نساجی ایران بشتابیم.

افتتاحیه نمایشگاه مد و لباس

در مراسم افتتاحیه نمایشگاه مد و لباس، نشستی تخصصی با حضور فعالان در این حوزه برگزار شد و حاضرین به ذکر مشکلات و موانع موجود پرداختند. یکی از شرکت کنندگان در این نشست عنوان کرد: در حال حاضر فاصله عمیقی میان طراحان و تولید کنندگان وجود دارد است و متأسفانه به دلیل مشکلات مالی و اجرایی و... که در تولید وجود دارد، در تولید پوشاک، علی‌الخصوص پوشاک بانوان کم تر از حضور طراحان لباس بهره می گیرند. اکثر طرح ها به مرحله اجرا نمی رسند و متأسفانه در صورتی که به نمایش درآمده و یا جهت فروش عرضه شوند، کپی برداری می شوند و طراح هیچ گونه حقوقی در این حوزه نخواهد داشت به عنوان مثال چادر ایرانی را برای نخستین بار بانویی طراحی و عرضه نمود در حالی که تولید کنندگان آن را به تولید رساندند و سود فراوانی به دست آوردند. انتظار داریم راهکار قانونی هم چون ثبت اختراع برای این موارد در نظر گرفته شود تا برای اجرایی نمودن این طرح ها، حق و حقوق طراح پرداخت شود.

یکی دیگر از شرکت کنندگان در این جلسه عنوان کرد: متأسفانه تعاملی میان طراحان ایرانی با دیگر کشورها وجود ندارد. در سال گذشته در نمایشگاه مد اسلامی در یکی از کشورهای